

ALPSKÝ VĚSTNÍK

— ORGÁN —

ČESKÉHO ODBORU SLOVINSKÉHO ALPSKÉHO DRUŽSTVA

ALPSKÝ VĚSTNÍK vychází prvního dne každého měsíce, vyjímajíc červen, červenec, srpen, září, a zasílá se členům českého odboru slov. alpského družstva zdarma. — Předplatné na rok 3 K, pro členy klubů turistických 2 K. — Věstník vydává český odbor slov. alpského družstva řízením Dra. Bohuslava Franty na Smíchově, Ferdinandovo nábřeží č. 12. — Dopisy týkající se administrace Alpského Věstníku budtež adresovány: Praha-III., Kampa 513. — Zakládající členové odboru platí 60 korun jednou pro vždy. Skuteční členové platí ročně 6 korun (první rok kromě toho 2 koruny zápisného). Příspěvky zasílají se českému odboru v Praze 1947-II.

ČÍSLO 6.

BŘEZEN 1909.

ROČNÍK XI.

Na Kanin z Rezije.

Dr. V. Dvorský.

(Dokonč.)

Sotva jsme tedy sbalili skromné zbytky sýra a salámu, ženeme se prudce do ssutek splyvajících od stěn Krnice. Hned pod skalami navlékáme krpce, kované boty mizejí v nitru tlumoků a rychle se hotovíme k lezecké práci. Zavedli jsme způsob při četnější společnosti již osvědčený. Komac spojil se s drem Frantou lanem a vysoukav se přes hladký stupeň stanul v kolmém komíně. V levém jeho boku našel slezitelné skály, které umožňují výstup na vyšší stupeň. Po napiatém fixním laně rychle přišla za ním mladší část výpravy, načež následuje dr. Franta. Na balkonku není však dosti místa. Ustupujeme tedy výše do komína a chvilku to jde jím dosti dobře. Potom však nutno vybočiti do římsy v pravo, značně exponovaným traversem. Záhyby se drolí. Komac nás posílá napřed do hrubých skal, nutě ke spěchu. Každou chvíli se ptal, kolik je hodin a potřásaje hlavou uznával, že je doba příliš pokročilá na takovouto „štrikovskou turu“.* Nepříjemné bylo, že nás chvílemi obalovaly studené vlhké mlhy a vzbuzovaly dojem, jakoby již nastával soumrak. Brzy zarazily náš přímý postup těžší skály, ošklivé hlavně proto, že se drolily. Tu uznal Komac za vhodné vrátiti se do komínu, který jsme prve opustili. Podařilo se to dobře několika exponovanými kroky. Komín byl zaskřinut dvěma balvany nad sebou a kluzké mechy úplně jej zazelenily. Valných obtíží neskýtal. Zde i v další cestě rozdělili jsme se za účelem rychlejšího postupu na dvě partie. Nad oběma převisy byl v komínu ssutkový kout, z něhož se dalo vyjít v pravo do strmého terrainu, docela dobře schůdného. Krasovým skalím a travami posunovali jsme se rychle vzhůru a za nedlouho dospěli jsme k názoru, že krpce jsou tu zbytečné, ba skoro nevhodné. Když pak jsme zabočili do kamenitého žlebu, pokrytého novým sněhem, zaměnili jsme je bez dalšího za kované boty. Rokle

* Terminus technicus vytvořený Komacem, značí turu, při níž se užívá „štriku“ (lana).

byla velmi dlouhá a strmá, vratké kamení, jemuž nový sníh nikterak nepřidával bezpečnosti, připravovalo nám hojně mrzutostí.

Žleb vyústil na pobočném hřebenu blízko pod vrcholem Krnice 2434 m. Obaleni mlhami hledali jsme kvapně nejhodnější přechod do vlastního vrcholového massivu Kaninu. Při tom se Komac poněkud zmýlil a zavedl nás příliš hluboko, takže jsme stanuli najednou na uťatém pilíři, stápejícím se v šedých oblacích nad Reziji. Nezbylo tedy než vrátiti se kus zpátky a sestoupiti do ssutkové strže. Z ní pokračuje docela lehký terrain pod sedlo mezi Krnicou a Kaninem. Jdeme stále na rezjanské straně brodice se mokvajícím sněhem až do úbočí Kaninu. K vrcholu zbývá nám asi 200 m. V těchto místech přibýlo kluzkého sněhu. Třetí hodina odpolední již minula a situace stává se čím dále tím nepříjemnější. Vážných překážek sice není, ale šikmá římsa, po níž jdeme, unavuje viklavým kamením a na konec mění se v komínovitou strž, plnou pohyblivého štěrku. Kdyby aspoň vedla přímo vzhůru! Ale to ne, ustavičně traversuje přes hřbety nejméně pěti pilířů, výška stěží nabytá zase se ztrácí, pocity únavy hlásí se nezadržitelně. Kolmý stupeň, po němž crčela ledová voda, nás zastavil. Napili jsme se a s radostí shledáváme, že nad ním může se již bezohledně nahoru. Konečně hřeben mezi Velkým a Malým Kaninem a po půl čtvrté odp. vrchol Kaninu 2592 m.

Viděti nebylo nic krom mlh, které se válely po krasovém plateau pod námi. Mrazivý, jižní vítr, který přede dvěma dny prochvíval námi na Montasiu, přispěchal také sem, aby nás oblažil svým nevlídným dechem. Křehnouce dojídáme chabé zbytky potraviny a již ve čtvrt na pět se zdvíháme k sestupu. Na hřebenu trpěli jsme krutě ledovým větrem, takže jsme s radostí uvítali, že značky, ukazující směr k horoucně vytouženému cíli, k nevejské chatě, obracejí se do severní stěny, kde jsme před návaly vichru poněkud chráněni. Naše radost zhořkla nám však brzy. Cesta od kaninských ledovců na hřeben je za pěkného počasí rozkošnou vzdušnou procházkou, ale dnes nám ukázala, že není tak nevinná. Uzoučká lišty, vznášející se nad hlubinou kaninských ledovců, byly úplně zaváty novým sněhem. Vlivem denního tepla změnil se k večeru sněhový povlak na mnoha místech v ledové plotny, které hladkostí vyrovnaly všechny drsnoty stupů, takže nám připadalo, jako bychom tancovali po zrcadlech. Křečovité hrabali jsme po zalednělých záchytech ohlížeje se na vábně rozšklebené štěrbině ledovce několik set metrů rovně pod námi. Vzítí lano znamenalo by zůstatí ve stěně na noc a k tomu máme chuti pramálo. Ricovero di Nevea — vino bianco — la frittata — pane — formaggio di Montasio — tanou nám na mysli jako vábný řetězec příčin, pro které dlužno spěchatí. S jásotem vítáme klíny na několika místech zatlučené. Pln kající lítosti vzpomínám si na jeden svůj článek v Alpském Věstníku, kde jsem huboval na stezky, klíny a drátěná lana (ovšem jsem to psal doma a ne v zalednělé stěně). Soudruhům se zdá, že je těch klínů tady vlastně málo; bojím se, aby si nevzpomněli na můj článek a na konec jako zloboha mne neshodili dolů. Komac povídá, že přes Krnicu, touž cestou, kterou jsme šli nahoru, bylo by to moudřejší. Teď je ovšem již pozdě. Prokletá stěna. Zas uzoučká zalednělá lišta. Ledové plotýnky a na nich čerstvý sníh,

záchyty žádné. Komac jde pozpátku a úzkostlivě nás pozoruje; pomoci může nejvýše prvnímu. Suneme se opatrně a mnohem pomaleji, než bychom si přáli. Než stěn pod námi ubývá přece; jediná obava nás kruší, aby příhorní štěrbin nepřinesla snad nečekané obtíže. Ukázalo se však, že v místě, kde poslední lišta přechází do srázné horní části ledovce, je štěrbin úzká a zavátá novým sněhem. Pod touto passáží rozvírá se černá výduť, která vede kamsi pod ledovec a nejspíš rovnou do pekel. Komac nás rozestavil na liště, každému dal držeti některý více méně spolehlivý záchyť a započal obtížnou práci vytesati do ledu řadu stupů. Opatrně hledíme se jedenkaždý přesmyknouti přes zasněženou prohlubeň na ledovou hranu. Několik mocných záseků kotvou a šťastně stojíme na ledovci.

Horní část sestupovali jsme v stupech Komacem vytesaných; jakmile se však sklon jen poněkud zmírnil, pustili jsme se rychle po zasněžené ledové ploše. Níže zmizel sněhový povlak skoro úplně a hladký povrch ledovce nutil nás k opatrnosti. Poněkud zrychlené naše tempo zarazily brzy veliké příčné rozsedliny, jichž se v této části ledovce objevilo množství přímo úžasné. Komac uznal, že nejlepším vodítkem v jejich labyrintu bude směr k Nevei; obrátili jsme se tedy v pravo. Také zde byli jsme nuceni překročiti neméně než dvacet zavátých rozsedlin, většinou však úzkých, takže nebylo při nejlepší vůli možno do nich zapadnouti. Konečně přišli jsme po hladkém ledovém proudu do oblastí morén, kde jsme s uspokojením usedli: na Neveu již dojdeme. Komac vytesal v ledu vodní nádržku, která nás dokonale napojila. Pochod po moréně nebyl příjemný; místy jen slaboučká vrstva sypkého štěrku pokrývala ledové pahrbky. Každé chvíle klesl některý z nás, jako by mu nohy podřtal a válel se po hladké ploše. Konečně nás z této bídy vyprostil skalní hřbet, který spadá od Srednjeho Vršiče a dělí úplně kaninské ledovce od ledových polí pod Srednjim Vršičem a pod Prestreljenikem. Tento hřbet má kolmé ohlazené skály s pitvornými žandarmy. Dole je uťat a pokračuje širším návrším, složeným z prohnílených skal; jeho boky spadají do roklí, jimiž posunují se jazyky ledovců směrem k údolí. Tímto terrainem dalo se sestupovati dosti rychle, a snad by bylo možno pustiti se přímo dolů, do krasových dolin, jimiž se vine stezka od Ricovero di Canin k ledovcům. Komac však myslí, že by to byla přílišná ztráta výšky i rozhoduje se pro travers. Slezli jsme tedy v pravo do hluboké rokle a přešli proud ledu do protějšího svahu. Terrain zde byl zcela snadný, ne však pohodlný a na konec jsme se dostali zas nad hlubokou roklí, kterou obejítí nebylo lze. Srázný komín do horního konce rokle ukazoval jediné východiško. Nejprve slezl dolů Čermák, shodiv napřed tlumok a „pikl“ ke zbytkům sněhu, načež se postavil pod komínem, aby chyťal ostatní tlumoky, které jsme mu házeli do náruče, resp. na hlavu. Bez dlouhého zdržování následovali jsme za ním. Na dně rokle bylo třeba vyhoupnouti se na sněhového „ichthyosaura“, s něhož dalo se přejíti po římsičce do stěny. Hned za rohem uvítali jsme červené značky, stezku a v několika minutách na to Ricovero di Canin.

Kouř vycházející z chaty ukazoval, že má hosty. A vskutku na prahu chyše stál známý vůdce Giuseppe Pesamosca (vulgo Lóf) s ně-

meckým turistou. Pozdravili jsme se navzájem a spějeme rychle dále, neboť jest již $\frac{3}{4}$, stmívá se a na Neveu ještě daleko. Stezkou od Ricovero di Canin, malého to útulku, který pod Belou Pečí zřídila pro návštěvníky Kaninu Societá Alpina Friulana, dolů k nevejskému sedlu nedá se dobře běžeti, neboť je prostoupena hladkými plotnami, vratkým kamením a kořeny stromů. Brzy pojal nás řídký les a úplná tma. Dvě hodiny potáceli jsme se strmou cestou dolů, než nás potěšily travnaté plochy na kýženém sedle. Před devátou hodinou večerní vstupovali jsme vesele naladění pod útulný krov chaty nevejské.

Strávili jsme tedy na nepřetržitém pochodu plných šestnácti hodin. Co jsme za těch šestnácti hodin vykonali, zažili a vytrpěli, nejlépe charakterisují slova Komacova, který usedaje na rozviklanou židli ke kouřící polévce, pronesl s plným důrazem: „Raděj pětkrát ze Zajzery na Montáž, než jednou z Rezije na Kanin.“ —

*

Špik z Martulku.

Dr. Jiří Čermák.

5. září 1908.

Spokojený náš spánek v podkrovní jizbě hotelu „Razor“ přerušilo náhle prudké zaklepaní na dveře a spolu s ním ozval se povědomý nám hlas: „Pánové, vstávejte, jsou tři hodiny!“ Okamžik trvalo, než jsme se probrali ze sladkého bezvědomí k trpké skutečnosti, že jsme dnešek zasvětili pokusu o nový výstup na Špik se strany dosud málo brané v úvalu, z velkolepého zákoutí Martulku. Rozespale otevřím dveře, a jimi vchází Komac v plné výzbroji, se světlem v ruce a cigaretou v ústech. Rychle zapalují lůh v samovaru, a zatím co se vaří kakao, doplňuji svoji toaletu, nutnou k smělému podnikání dnešního dne. Když jsem naléval vřelou snídání do šálků, byl už i přítel Hlava z lůžka venku a děkoval nebesům, že stačí mu vzít pouze kabát, boty, klobouk a opláchnouti ospalé oči studenou vodou, aby byl k tuře přichystán.

Než Komac dokouřil cigaretu, byli jsme již z hotelu venku a kráčeli bělavou silnicí mezi temnými stíny domků kranjskogorských. Věčná lampička před posvátným obrazem u kostela ospalé mrká a na chvíli zaplavuje naši cestu neurčitou, žlutavou září, v níž se naše stíny pitvorně zkarikované objevují na protější zdi. Kohouti kokrhají; otevřeným oknem nízkého domku dolétá k nám nařikavý pláč nemluvněte. „Tist' je boljši wekr“ (toť lepší budíček) — naráží Komac na budík, který jsme včera večer si v hotelu vypůjčili a marně spojenými silami se snažili všemožně přiměti jej k vykonávání povinností. Než jsme minuli poslední domky osady, prchl tísnivý dojem předčasného vstávání, ospalost nás přešla a se zájmem sledovali jsme při jednotvárném nočním pochodu po silnici vyprávění vůdcovů. Rozhovořil se o lovu kamzíků, o těch bujných rozkoších, plných nebezpečí, jež poskytuje synům hor „raubšic“ — pytláctví. Probíral zvolna list za listem svoje paměti, až konečně začal tlumeným hlasem o oněch zou-

falých chvílích, kdy se dvěma svými druhy byl zaskočen řadou povolaných „lovců“ pod Mojstrokou, kdy jeden z jeho kamarádů po jeho boku padl zastřelen, druhý polapen, a on sám postřelen unikl do skal nad Vossovou chatu, tam od pronásledovatelů donucen k vzdání se — a odpykal pak svoji vášeň tříměsíčním pobytem ve zdech lublaňské věznice. Od té doby už nikdy nešel v družině na raubšic. Bez druhů vždycky dovedl v nouzi uprchnouti, skalní stěny měly pro něho dostatek úkrytů i cest; ze stěn Prisojniku dovedl v čas potřeby nad údolím, vysoko ve stěnách, proběhnouti třeba až do Martulku — a pak se vrátil zcela nenápadně Pišnici neb Vraty jako klidný, mírumilovný horal, který se právě ubírá domů, do Trenty, z nákupu v Posávi.

Při zajímavém hovoru cesta uběhla; mezi domky a ploty Gojzdu, pohrouženého v jitřní dřímoty, opouštíme silnici a zaboucháme k Martulku. Obloha je zachmuřena, sotva tu a tam probleskne nějaká osiřelá hvězdička. Na horách spí mlhy a zakrývají nám zlověstně náš cíl.

Tichý les nás mlčky uvítal, obklopil temnotou a ztlumil naše rychlé kroky měkkým mechem a spadáním jehličím. Když se šefilo, sledovali jsme již úzkou stezku „Rabičovu“, směřující k úvalu „Pod Špikom“. Ještě před šestou hodinou ranní usedli jsme k tradičnímu odpočinku na vlhké, mechem zarostlé balvany v strmém svahu při „Rabičově“ praménku. Naši přesnídávky se Komac neúčastnil; nemá chuti k jídlu, pobolívá jej hlava.

O půl sedmé jsme Pod Špikom. Široké náplavy terassy té přecházíme volným krokem, pohlížejíce vzhůru, kde z mlh jeví se nám pouze široký massivní spodek hory. Mlhy nepovolují, při trace výstupu musím spoléhati pouze na svoji paměť.

Již nesčetněkrát byl jsem svědkem velkého pohnutí ve vagoněch státní dráhy na trati Trbiž-Jesenice, když rachotící vlak míjel čarovný horský úval, obklíčený v širokém půlkruhu velikány, strmými až do oblak vrcholy Kuka, Široké Peče, Dovského Kříže, Visoké a Malé Ponice, Špiku, Frdamane Police a Riglice. Vzdorné stěny, protkané jen řídké sněhy, zoufale strmé, rozeklané jako cimbuří hladové zdi, vyloudily již mnoha cestujícím výkřiky údivu; a nejednou zaslechl jsem tu výrok, že ona obrovitá skalní pyramida je Triglav.*) A kdo zná, jak imponantně vyjímá se štíhlý jehlan Špiku v závěru Martulku, nebude se mnoho diviti podobné mýlce. (Příště dále.)

*

Vitoša.

Napsal PhC. Fr. Rambousek.

I.

Bylo na sklonku máje. Vyšel jsem ráno o 6. hodině s p. Burešem. Cílem naším byl monastýr Dragolevský na úpatí Vitoše. V ulicích

*) Názor ten uplatnil se dokonce před časem v jednom z našich ilustrovaných časopisů, jenž v čísle 249 ze dne 10. září 1906 přinesl vyobrazení Špiku v závěru Martulku, a pod tím nápis hlásal, že obraz představuje Triglav!

sofijských již panoval čilý ruch — hlavně obchodníci se sjížděli se všech stran; byla sobota a nazítří měla být oslava jmenin panovníkových. Cesta městem uběhla rychle — po chvíli jsme měli za sebou i arsenál a po malé zastávce v hospůdce za městem jsme vykořičili ke vsi Dragolevci. Slunce počínalo nemilosrdně pražiti, vzduch však byl příjemný a posud osvěžený bouří, kterou jsme až „na kůži“ zažili přede dvěma dny v Pančarevu. Účinky bouře jevíly se i na hmyzu, tak jsme našli každou chvíli nějakého pěkného brouka v příkopu utopeného nebo posud tonoucího. Podnikal jsem ihned „záchranné práce“ a tak se mi podařilo polapiti několik pěkných druhů: *Carabus coriaceus* var., *scahriusculus* var. Lippi Dej., *Meloe proscarabaeus* L., *brevicollis* Panz., veliké množství všude hojných *Gnaptor* s *pinimanus* Pall., *Dorcadion aethiops* Scop., *fulvum* Scop., *arenarium* ab. *axillare* Küst., *pedestre* Poda, četné *Timarchy*, *Liparus tenebrioides* ab. *punctipennis* Brullé, *Pentodon* a j.

Cestou potkáváme mnoho šopů (sedláků), kteří jdou buď za obchodem do města nebo na pole, jejich kroj národní je posud nedotčen kulturou západní — ač jest nejbliže hlavnímu městu, jest nejoriginelnějším a také nejmalebnějším v celém Bulharsku.

Vrbovým stromořadím blížíme se ke vsi. V širém okolí jsou všechny ovocné stromy úplně holé a tisíce hladových housenek bělásků (*Aporia crataegi*) ohlodává již větvičky. Na lučinách poletují tisíce těchto motýlů a mimovolně nás napadá: co se stane s ovocným stromovím, u Sofie beztak dosti řídkým? Zajisté že uschnou všechny stromy okolní. Procházíme vsí, každou chvíli jsouce obklopeni psy, kteří si dovedou vynutiti dosti respektu, ač zde jsou již přece jen poněkud „civilisováni“.

Po dvouhodinné chůzi dostavuje se chuť k zastávce v hanu (hostinci), který nese hrdý nápis „Stancija na turističeskoto družestvo“. Turistika je v Bulharsku sice posud málo vyvinuta, avšak rychle spěje k rozvoji. Turistický spolek „Aleko Konstantinov“ v Sofii jest centrálou mnoha odboček po městech bulharských roztroušených (ku př. v Trnově, Varně, Samokově, Kjustendilu, Peštere a j.). V letní době pak pořádají se stále hromadné výlety na různá zajímavá místa okolní, a těch je kolem Sofie až příliš dosti.

Po krátkém občerstvení výborným červeným vínem a sýrem „kaškaválem“ opouštíme vesnici, při čemž ovšem nezapomínám zobraceti, kde jaký kámen kolem cesty a nalézám dosti druhů více méně zajímavých stěvlíků: *Ophonus cribricollis* Dej., *sabulicola* Panz., *Harpalus flavicornis* Dej., *Amasa apricaria* Payk., *lucida* Dft., *aenea* Deg., *Anchomenus viridicupreus* Gze, *viduus* Panz. a j. Za vsi počíná ostřejší stoupání, přicházíme na pustou kamenitou pastvinu rázu posud stepního, ale už se zde objevují elementy flory subalpínské. Po pravé straně řítí se hlubokým korytem mohutný horský potok.

Přicházíme k lesu a přejdeme přes primitivní most do lesíka. Zprvu však si povšimneme tabulky turistického družstva, ukazující cestu na Černí Vrch, nejvyšší to bod Vitoše. Zde začínám horlivě hledati.

V kořenech buku u mravenců *Las. alienus* sbírám *Euryusa optabilis* Heer, pod kameny nacházíme *Cychnus semigranosus* var. *balkanicus* Hopffg., v prosetém listí také *Euconus bulgaricus* Rambousek, nového to *Scydmaenida*. Nízké keříky habrové a bukové jsou v pravém slova smyslu obaleny od *Homaloplia marginata* Füssly s četnými novými ab. *aethiops* Rambousek, dále též nová ojedinelá *Homaloplia*. *Iris* ab. *obscura* Rambousek byla zde polapena. — Po malé chvíli vcházíme do monastýru (kláštera) Dragolevce, kde se občerstvujeme výtečnou vodou. Ptáme se na popa, ale ten zmizel, patrně strachem, aby nás nemusil hostiti obvyklou černou kávou. I odešli jsme do hospůdky nedaleko monastýru, odkudž jsem upíral stále toužebné zraky nahoru na Vitošu k prvním sněhům a v duchu už viděl jsem pěkné *Leptusy*, že jsem neodolal a oddělil se od p. Bureše, pustil jsem se rovně nahoru. S počátku to šlo dobře, pak však jsem přišel na moře syenitových balvanů a pracně jsem lezl výš a výše. Slunce pražilo nemilosrdně, byla asi 1 hodina odpoledne. Stoupal jsem asi hodinu, až jsem přišel na traviny tak kluzké, že jsem každou chvíli upadl, maje obyčejné botky, které tento výlet naprosto odstónaly. Stoupání bylo skoro 45°; konečně vidím před sebou sněhy! U jednoho z četných potůčků piji dychtivě ledovou vodu pramenitou a počínám sbírat. Nápadné množství druhů *Philonthus frigidus* Kieseuw. a *Lesteva longelytrata* Goeze pobíhá kol křišťálové vody. Zbývá několik minut a jsem u sněhu a s překvapením obdivuji nesčetné sialové šafrány, které vyrážejí již pod tajícím sněhem. Pod nízkými jívami a různými rostlinami prosíváno spadale listí a nalezeno veliké množství zajímavých druhů: *Trechus quadristriatus* Schrank. (velmi hojný), *Priapus Daniel* (ojedinelé), z drabčků sbírány hlavně tyto druhy: *Anthobium alpinum*: Heer, *longipenne* Fabr., *minutum* Fabr., *Arpedium brachypterum* Grav., *Anthophagus alpinus* Payk., *alpestris* Heer, *Philonthus albipes* Gr., *Mycetoporus punctus* Gyllenh., *Leptusa Reitteri* Eppelsheim, *Atheta bosnica* Ganglbauer, *mortuorum* Thomson, *nitidula* Kr., *Sipalia Croatica* Eppelsch., *Alpicola* Miller, *Astilbus canaliculatus* F., *Aleochara bilineata* Gyll., *bipustulata* Lin., z ostatních čeledí pak: *Bythinus Simoni* Rtt., *Cephennium Leonhardi* Rambousek nov. spec., *Euconus bulgaricus* Rambousek n. sp., *Orestia Merkl* Weise, *Mniophila muscorum* Koch, *Otiorrhynchus denigrator* Bohem., *latifrons* Stierl., a jiné. (Příště dále.)

*

Výkaz o turách vykonaných členy českého odboru S. P. D. v r. 1908. (Dokonč.)

†38.—39. Paní M. Marešová a pan Leop. Mareš: Rupe 1800 m (od Vossovy chaty do Planice); Kepa 2144 m (z Dovjí přes Bertinou chatu; sestup na Blaško jezero); Kokerská Kočna 2541 m z české chaty Kremsarovou cestou — Grintovec 2559 m (sestup přes Mlinarské sedlo); Mangart 2678 m (z Belé Peči přes Travník, sestup Klanškou Škrbinou).

Pan Leop. Mareš: V. Pyhrgas 2264 m (ze Spittalu; do Grünau; Hochalm Spitze 3355 m (z chaty Bělácké; Hohe Tauern 2463 m; Niedertauern 2414 m (sestup do Malnice).

40. Pan Jarosl. Matuš: Grintovec 2559 m (severní stěnou); Štýrská Rinka 2434 m (severní stěnou); Skuta 2530 m (severní stěnou, varianta); Kokerska Kočna (pokus od severu); Baba 2154 m—Goli Vrh 1789 m; Olševa 1930 m.

41. Pan dr. J. Obešlo: Wilder Freiger 3426 m (z Ranaltu přes chatu Norimberskou, sestup do chaty na Beshru); Wilder Pfaff 3471 m (sestup do Söldenu); * Pitztalerjöchl 3032 m (z Mittelbergu; sestup do Söldenu); z Wildspitze 3774 m (z Ventu; sestup do Vernagthütte); * Hochjoch 3270 m; * Ortler 3920 m (ze Suldenu, sestup do Trafoi); Col di Cuc 2550 m (z Campitella, sestup do Caprile); Nuvolau 2578 m (z Caprile; sestup do Cortivy).

42.—45. Pan dr. J. Pečírka (s rodinou): Sv. Višarje 1729 m; Golica 1836 m; Mojstrovka 2332 m.

46. Pan J. Pavliček: * Črna Prst 1845 m; * Porezen 1632 m; Punca 2100 m (z Koritnice); * Mangart 2678 (z Koritnice, sestup Klanškou Štrbinou).

47. Pan dr. L. Pavloušek: * Velký Pyrrgas 2244 m (ze Spitalu; do Ardningu); * Hochzinödl 2190 m (z Johnsbachu, na chatu Hessovu); * Sulzkarlhund 1750 m (z chaty Hessovy; sestup do Hieflau); Neuwaldecksaattel 1605 m; Vord. Reichenstein 2166 m (z Prebichlu; do Eisenerzu); * Obir 2141 m (z Grafensteinu, sestup do Železné kaple); Grintovec 2559 m (přes Mlinarské sedlo, sestup k Uršiči); Triglav 2864 m (Kotem; sestup na Velopolje); Sv. Višarje (ze Žabnice).

48.—51. Pani A. Prachenská, slč M. Prachenská, pan dr. St. Prachenský, St. Prachenský: Hochkönig 2938 m (z Werfen přes Mitterberg, sestup přes Birkkar do Dienten); Bockkarscharte 3046 m (z Ferleiten; do Heiligenblutu); * Savinsko sedlo 1987 m; * Střední hřeben Martulku 2020 m (z Pod Špikom; do Za okom); * Razor 2601 m (Mlinaricou) — * Križ 2400 m (sestup do Pišnice).

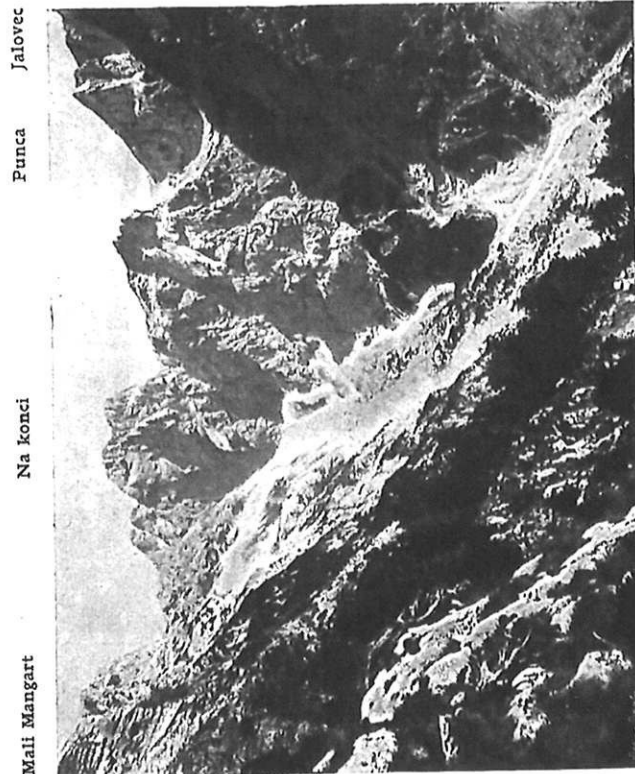
52. Slečna M. Prachenská, dr. St. Prachenský, St. Prachenský ml.: Olševa 1930 m (ze Solčavy; sestup do Sv. Leonarda); * Luknja 1779 m (z Mojstrany; do Trenty); * Vršec 1616 m.

Slečna M. Prachenská a pan St. Prachenský ml.: * Baba 2154 m; * Goli Vrh 1789 m; * Grintovec 2559 m (přes Mlinarské sedlo); * Vel. Ponca 2560 m (varianta). Pan dr. St. Prachenský a pan St. Prachenský ml.: Kreuzeck 2697 m — Polinik 2780 m (z Greifenbergu; do Ober-Vellach); Pan dr. St. Prachenský: * Pristovnikov Storžič 1762 m; * Vernikov Grintovec 1658 m. Pan St. Prachenský ml.: * Savinsko sedlo 1987 m; * Krmnické sedlo 1800 m; * Kočna 2541 m (Kremserovou cestou) — * Grintovec 2559 m (sestup přes Mlinarské sedlo).

53. Pan dr. V. Prachenský: Gran Odlá 2820 m; Vajoletské věže (hlavní 2821 m; východní 2813 m); Winklerturm 2800 m; Fünffingerspitze 2997 m; Grohmannspitze 3111 m (ze sedla Selly); Jalovec 2655 m (z Planice) — Mojstrovka 2367 m (po celém hřebenu od Travnického prohlbi nad Planici); Suli Plaz 2738 m (severní stěnou; do Aljažova domu); Montasio 2735 m (ze Zajzery, střední cestou; sestup na Neveu); Dolgi Hrbet 2479 m (z části severní stěnou); Kočna 2541 m (z Dol. Kočny; sestup Kremserovou cestou); Skuta 2530 m.

54. Pan K. Procházka: * Stillské sedlo 2760 m; * Dreisprachenspitze 2843 m; Geisterspitze 3476 m; * Piz Umbrail 3032 m; Ortler 3902 m (z Trafoi; do Suldenu); * Pilatus 2132 m; * St. Gotthard 2114 m; * Gornergrat 3136 m; Riffelhorn 2931 m; * Hörnli 2893 m (přes Schwarzsee); Breithorn 4171 m přes Masterjoch; Untergabelhorn 3308 m; Monte Rosa 4638 (přes Gadmen); Brienzer Rothorn 2351 m; * Schynigeplatte 1970 m; * Daube 2064 m; * Faulhorn 2683 m; * Schilthorn 2971 m; * Hoherbaste 1798 m — Stauberennadel 1653 m — Stauberenzhanzel 1863 m — Furglenfirst 1821 m — Saxerlücke 1681 m — Rosenalp 1786 m; Kreuzberg 2069 m; * Kraialpfirst 2131 m — Altman 2436 m; Alp-siegel 1786 m; Bogartenfist 1773 m; Marwies 2042 m; Säntis 2504 m.

55. Pan F. J. R a m b o u s e k: * Dve uši 2100 m (Vitoša planina; z Dragolevce); Črni Vrh 2291 m (z Dragolevce; dvakrát); Musalla 2930 m (z Čamkorije);

Jalovec

Punca

Na konci

Mali Mangart

ZÁVĚR KORITNICE.

sestup tamtéž; [dvakrát]; Čadartepe (na Rile, dosažená výše ca. 2600 m; z Čamkorije).

55. Pan J. Rojko: * Sonnblik 3103 (Kolm Saigurn-Zittelhaus); * Hocharn 3258 m; * Hochtenn 3371 m (z Gleiwitzké chaty — na Orglerhütte); * V. Venediger 3660 m (z Pražské chaty — sestup na chatu Varnsdorfskou); * V. Löffler 3328 m (Greizerhütte — Schwarzensteinhütte); * Schwarzenstein 3370 m (sestup na chatu Berlínskou); * Schönbichlerhorn 3135 m (sestup na Futschagelhaus); * Pfitscherjoch 2248 m (sestup na chatu Dominikovu); * Kraxentrager 3000 m (z chaty Landshütské — na Brenner).

56. Pan O. Rozum: Pristovníkov Storžič 1762 m; Grintovec 2559 m; Veliki Vrh 1860 m; Kranjski Storžič 2134 m; * Planjava 2392 m — * Škarje 2127 m — * Ojstria 2350 m; Sv. Višarje 1789 m; * Mangart 2678 m; Adlersruhe 3400 m; Pfandelscharte 2665 m.

57. Pan M. Rutte: * Vernikov Grintovec 1658 m; * Pristovníkov Storžič 1762 m; * Goli Vrh 1789 m; * Veliki Vrh 1743 m; * Kamnické sedlo 1879 m; * Kokerská Kočna 2541 m — Grintovec 2559 (sestup přes Mlinarské sedlo).

58.—59. Pan P. Sehnalová a pan J. Sehnal: * Kamnické sedlo 1879 m * Grintovec 2659 m (z Bistrice; sestup do Kokry).

60. Pan R. Schmaus: * Golica 1836 m (z Hrušice); * Črna Prst 1844 m (z Bochyňské Bystřice); * Stol 2239 m (z Žirovnice); Stilské sedlo (z Pradu).

61. Pan J. Soukup: * Säntis 2504 m (z Appenzellu přes Schrennen, sestup na Rotsteinpass a do Wildhausu); * Mårderstöckli 2382 m (z Linthalu); * Hochfälligrat 3829 m; * Le Brévent 2525 (ze Chamonix přes Plaupraz); * Pilatus 2132 m.

62. Pan K. Stüdl: Golica 1836 m; Razor 2601 m (severní stěnou); Škratica 2738 m (severní stěnou); Montasio 2754 m (střední cestou ze Zajzery); Grohmannspitze 3111 m; Fünffingerspitze 2997 m.

63. Slečna B. Šmalová: Skuta 2530 m; Veliki Vrh 1743 m; Pristovníkov Storžič 1762 m; Kamnické sedlo 1900 m.

64. Pan P. E. Sittler: Traunstein 1691 m (z Traunkirchenu; sestup na Landachsee); Bělácká chata 2210 m (z Pflügelhofu); Hochalmspitze 3355 m (sestup přes Preimlscharte na chatu Osnabrückou); Grosseledscharte 2673 m — Elshesattel 2445 m — Korntauern 2462 m — Böckstein; Nieder Tauern 2414 m (z Nassfeldu do Malnice); Razor 2601 m (přes Kříž a po severovýchodním hřebenu) sestup Mlinaricou k Vossově chatě; Mlinarské sedlo — Kokersko sedlo — Greben 2224 — Korčn 2001 m — Veliký Zvrh — Dolga njiva (sestup k Povšnarovi); ze Stulerova sedla do nejhořejšího kouta v Kočně (2000 m; nové).

65. Pan Fr. Štěrba: * Pristovníkov Storžič 1762 m; * Bašelsko sedlo 1631 m; Skuta 2530 m; Kočna 2541 m (Kremsorovou cestou) — Grintovec 2559 m (nový snih; sestup přes Mlinarské sedlo); Savinské sedlo 1987 m; vodopád pod Kočnou.

66. Pan dr. A. Švigelj: Golica 1836 m; Triglav 1864 m (Krmou; do Bochně).

67. Pan dr. J. Tengler: Porezen 1632 m (z Podbrda; do Hudajužny); Golica 1835 (Medvedjim dolem, sestup do Jesenic); Begunjšica 2063 m.

68. Pan R. Totzer ml.: Verpailjoch 2829 m; Rofelwand 3352 m; Madatschjoch 3017 m; Weissespitze 3534 m; Weisskugeljoch 3383 m; Weisskugel 3746 m; Hintereisjoch 3465 m; Guslarjoch 3325 m; Fluchtkogel 3514 m; Kesselwandspitze 3450 m; Kesselwandjoch 3251 m; Glockthurm 3356 m; Ochsenkopf 2940 m; Rauhenkopf 2990 m; Hoheicht 2687 m; Wilder Mann 2585 m; Brockkarkopf 2608 m; Mõdelegabel 2645 m; Trettachspitze 2595 m.

69. Pan dr. H. Tuma: Krn 2245 m (přes Sleme; sestup přes Vas Krn, dvakrát), Črna Prst 1844 (dvakrát); Porezen 1652 m; Mojstrovka 2332 m; Velopolje 1693 m (z Bohinjske Bistrice); Kredarica 2513 m (z Bohinjske Bistrice; sestup do Vrat); Sv. Višarje 1789 m; Trbiška Škrbina 2246 m (Sv. Višarje — Lovec — Pražnik — Krničke Škrbine — Findeneggova koča); Kastrunova špice 2494 m (přes Zadnji Špraceju; sestup Předni Spranjou do Ovčjavsi); Montasio 2735 m (z Clappadorie; sestup na Neveu); Poldnašnja špica 2019 m — Piper 2066 m — Veliki Vrh 2047 (z Ukví); Lipnik 1952 m — Dunjski Vrh 1962 m (sestup do Dogny); Ostrnik 2035 m (z Uhvi; sestup do Žabnic); Lovec 2071 m; Brda Špik 2654 m (sestup přes Traticu zpět do Zajzery); Strma Peč 2386 m

(z Chiusaforte; sestup na Neveu); Travers Spik Hude Police 2447 m (od Skrbiny nad Cijanericou) — Skrbina Hude Police 2377 m — Špik nad Studenci 2412 m — Skrbina nad Studenci 2367 m — Špik nad Tratico 2427 m — Skrbina nad Tratico 2332 m; Špik nad Nosom 2532 m — Špik nad Špranjo 2548 m (sestup do Krnjega dolu); Pleče 2477 m (z Nevey, cestou dei cacciatori do Zajzery).

70. Pan P. J. Vaněček: Vaganski Vrh 1758 m; Sveto Brdo 1753 m (ze Starigradu, Janski Vrh 1790 m (z Knina); Jankovo Brdo 1779 m (z Vrljiky).

71.—72. Pan P. P. Vávra a p. V. Vávra: * Travník 2140 m (z Belepečí, do Rabbu); Triglav 2861 m (z Vrat na Velopolje); * Baba (z Dovje) 1795 m; * Črna Prst 1846 m; * Kitzbichlhorn 2000 m; * Hochgründeck 1827 m. P a n V. V á v r a: * Mangart 2678 m.

73.—74. Pan dr. F. Věženský a pan J. Věženský * Mojstrovka 2332 m; Razor 2601 (přes Kříž z Kranjské Gory; sestup Mlinaricou a na Vršec); * Triglav 2864 m (z Vrat; sestup na Sedmijezerí); Baba 2154 m; Mrzla Gora 2208 m; * Kočna 2541 m (Kremserovou cestou); * Grintovec 2559 m; * Planjava 2392 m.

75. Pan B. Ženíšek: Riffelscharte 2161 m; ledovec Morteračský ca. 2450 m.

76. Pan J. Bubeníček oznamuje dodatečně: Treskavica; hory na Drině.

V celku oznámilo nám 76 členů 536 tur. což jest o 77 tur více než roku minulého. Z toho 316 tur v horách slovanských, zbytek pak v cizích.

*

Ze slovanských Alp.

V Jezeru byly v poslední době silné mrazy a velmi sucho, tak že potok Jezernica úplně vyschl; následkem toho vyhynuly v něm ryby, hlavně pstruzi. — Sněhu na horách koncem února nebylo zvláště mnoho.

Velkostatkář p. Fuchs prodal celou svou majetnost na korutanské straně v okolí Jezera za 2 miliony korun baronu Kaisersteinovi. V posledních dnech koupil Gilbert Fuchs známý hostinec Povšnarův v Kokče se všemi pozemky k němu patřícími za 64.000 korun, a zruší hostinství. Tím mizí slovinská turistická stanice a zároveň půda ze slovinských rukou.

Trentský Veliký Kot (Travnikjoch) jest sedlo, které do jisté míry jest schopno hráti v turistice Julských Alp roli podobnou sedlu Kříže. Již dnes vede k němu od Vossovy chaty značený směr, který však je velmi dlouhý, lehký sic, ale dosti fádní. Mnohem větší důležitost má Veliký Kot pro přechod z Planice do Trenty. Z Planice se jde po sněhových a ssutkových svazích do velkého couloiru Jalovce, avšak dřív, nežli se vstoupí do míst zaledněných a vystavených nebezpečí kamenů, odbočí se v levo do skal. Stěna není vysoká, ale je dosti obtížná k slezení, nahore přechází v zajímavý trychtýř z breccii a ssutek, jehož okraj vrcholů velikými balvany, sestup do Trenty přes trentskou alpu je lehký, rovněž možno odbočiti ze sedla do stěny Ozebníku a vystoupiti na Jalovec. Až bude zřízena na skalách stezka, stane se Jalovec z Planice, tedy z údolí přilehlého k železniční trati, mnohem snáze a bezpečněji přístupným, než nyní velikým couloirem. Kromě toho lze od stěny Velikého Kotu přejíti veliký couloir a bez obtíží vystoupiti na sedlo Puncu (planický Veliký Kot), z něhož vede

hotová již stezka ke Koritnické chatě. Spojovací cesta Koritnická chata—Trenta přes Puncu a Veliký Kot bude jednou z nejzajímavějších v Julských Alpách a nebude dlouhá (6 hodin).

Chaty kraňské sekce DÖAV. měly v r. 1908 tuto návštěvu: chata Deschmannova 568; chata Marie Terezie 327; Františka Ferdinanda 179; Vossova 700; Zoisova 238; na Golici 668; Valvasorka 131; z toho bylo 1177 návštěvníků členy Alpenvereinu, Němců bylo 611.

Stará německá zápisní kniha z vrcholu Triglavu byla odevzdána nově založenému alpskému museu v Mnichově.

Naše vyobrazení. V příloze k tomuto číslu přinášíme dva pohledy z hor, které otevřením Koritnické chaty mají se státi novým působištěm našeho sdružení. **Závěr Koritnice** je vzat asi 3—4 minuty cesty nad chatou, z výstupu na Mangart. V levo vidíme svahy Malého Mangartu, pak horu Na Konci a sedlo Puncu pod vrcholovými stěnami Jalovce. Na sedlo Puncu vede od chaty dobře upravená stezka. Druhý obraz **Jalovec z Puncy** předvádí vrchol Jalovce a krásný jeho hřeben, po němž jde těžký, ale zajímavý výstup. Mírné svahy, které na obraze vidíme, sklánějí se do Planice.

Na stavbu chaty v Koritnici bylo dosud darováno 598 K; na vnitřní zařízení 210 K, na zařízení cest 154 K; úhrnem 962 K; další příspěvky přijímá Fr. Jenčič, Mengeš, Kranjsko.

V **letním období** minulého roku objevily se pozoruhodné přechody co do počtu návštěvníků v jednotlivých letních sídlech v Julských Alpách. Po otevření bochyňské dráhy nastal veliký příval turistů do Bledu a Bochyňské Bystřice na úkor starých východisk na Korénské Sávě a na Soče. Nyní dostavuje se opět reakce. Návštěva na Bledu a Bochyňi citelně klesla, za to v Kranjské Goře, v Belapeči, Trbizi a v údolí Kanálském nastoupil opět pozvolný vzestup. Tak všechny horské chaty na této straně znamenají silný přírůstek návštěvníků. Neobvyklý byl příval letních hostů do Sv. Lucije a do Tolmina. Bovec a Koritnický Log trpí však dosud velice znehodnocením predelské komunikace.

Drobnosti z „Planinskeho Vestníku“. Upozornili jsme již naše čtenářstvo na novou úpravu tohoto alpského časopisu, který slibuje státi se pravou ozdobou slovanské turistické literatury. Druhé číslo přináší opět mnoho článků a dvě veliké reprodukcce „Vodnickova koča na Velem polju“ a „Frischaufov dom na Okrešlju“. Doporučujeme všem, kdo se o slovinské Alpy zajímají, aby Planinski Vestnik předplatili. Z obsahu prvních dvou čísel uvádíme několik zajímavých drobností: Na konci článku o Strme Peči zmiňuje se dr. Tuma o českém zápise dra. St. Prachenského a celé družiny, která tehdy (r. 1904) konala společný výstup na Montasio, v chatě Nevejské. K tomu připsal nějaký vlašský šovinista hanlivé poznámky, na jaké jsme jinak zvykli jenom v okresech kultury německé. Societá Alpina Friulana dala tyto poznámky přeškrtnati a jeden člen výboru připsal: „Vymazává se jakožto nepotřebné a zahanbující.“ Pod tím podpis onoho člena. — Dr. Tominšek vypravuje o krutém boji, který bylo Slovinskému alpskému družstvu podstoupiti o Razorskou skupinu od té doby, co se kraňské sekci DÖAV. zdařilo

zahnízditi se pod Vršíčským sedlem. Skoro v posledním okamžiku byl zachráněn slovinský primát na cestě z Mlinarice na Razor, podobně též jen s největší námahou se zdařilo nabytí výhradního práva pro stavbu chaty na Križi. — Těšíme se velmi na pokračování těchto zajímavých vzpomínek.

Náklad na Gregorčičovu chatu na Krnu jest rozpočten na 6000 K. Více než polovinu tohoto obnosu má Sočská podružnice S. P. D. již pohromadě. Planinski ples v Gorici vynesl 900 K čistého výtěžku, který bude obrácen k těmto účelům. Nová chata bude státi ve výši 2150 m, těsně pod hřebenem na straně jihozápadní. Snadný přístup na Krn, vděčná vyhlídka a veliký pokrok činné turistiky v slovinských krajinách na Soče zajišťuje jí velikou návštěvu.

*

Literatura.

F. Seidl: **Kamniške ali Savinjske Alpe** (Druhí zvezek). — Právě vyšel druhý díl výtečné monografie o Saviňských Alpách, o jejíž první části jsme v našem časopise podali již obšírný referát. Autor pokračuje v líčení geologických pochodů, jaké se odehrávaly v Saviňských Alpách v době tercierní a v kvarteru. Zde zabírá přirozeně velkou část výklad o starých ledovcích, které na dnešní vzhled Saviňských Alp měly vliv největší. Zajímavé jest, že Seidl volí pro termin „kar“ slovinský název „okrešelj“. Ravné nazývá na počest našeho odboru „Češki okrešelj“, Dolec „Dolški okrešelj“, čímž ovšem nechce nijak měnit lidové názvosloví, nýbrž jen zavéstí případná jména pro odbornou potřebu vědeckou. Posléze pojednává o rostlinné pokrývce Saviňských Alp. Kniha je provázena dalšími 31 obrázky, čímž počet obrazové výzdoby celého dílu dosahuje čísla 55. Reprodukce jsou vesměs zdařilé a velmi instruktivní, také průřezy terainu přispívají nemálo k pochopení výkladu. Kromě toho jest přiložena mapa geologická (barevná), fytogeografická a náčrtek rozšíření ledovců v době glaciální. Tím jest monografie Saviňských Alp skončena a nám nezbyvá než vřele ji doporučiti našemu čtenářstvu.

Empor! Georg Winklers Tagebuch. Vydal E. König. — Když před půldruhým rokem vyšla tato kniha, vzbudila značný rozruch v myslích alpistů a bylo těžko vyznati se v různých míněních, která se tu srážela. Nyní, kdy hluk utichl, můžeme podati nestranný referát. V díle samotném vystupuje dvojnásobný obsah. Jeden se vztahuje k Winklerovi, druhý pak, ač počtem stránek mnohem silnější, nesouvisí s Winklerovou osobou takřka vůbec. Denník a listy Winklerovy povídají nám velmi málo. Je to dosti suchopárná četba a neukazuje Winklera ve světle zvláště příznivém. Winkler zahynul příliš brzy, dříve než mohl duševně vospětí. Byl to mladík, vlastně chlapec, kterému tělesný lezecký výkon znamenal vše, který nedovedl svoji alpistickou činnost oduševnit a zanést do hor také jiné myšlenky, než co se dá přelézti a co ne. Mnohem zajímavější jsou články, v nichž řada moderních

(z části i starších) horolezců popisuje vlastní dojmy. Za nejlepší pokládám Lammerovo „Die Thurwieserspitze“ a Zottovo „Die Türme von Sass Maor“. Kromě několika posledních článků od Bauriedla a Prodingra, jimž nikterak nemohu přijíti na chut, jsou všechny ostatní vskutku cenné. Autoři jsou vesměs vynikající alpisté: Ampferer, Delago, Pichl, Ittlinger, Oppel, Heckel, Hübel a Bourdon. Za to zklame kniha rozhodně, věříme-li původnímu slibu, že bude psychologická. Kromě Lammera a Ampferera neopírá se žádný ze spisovatelů o nějaké hlubší pozorování svých vnitřních dějů. Odpor, který vznikl proti slovnímu pojetí některých nebezpečí, zdá se mi hodně přepjatý. Ani v Lammerových: „Worte eines Fesellosen“ není nic, co by pro silnou mysl zdálo se příliš smělé.

Holzbachův ilustrovaný průvodce po Kroměříži a okolí zabývá se také výlety do moravského Krasu, do hor Hřibčicích a do Valašských hor (Bezkyd). Pro turistu a každého, kdo cestuje po Moravě, je to spis skutečně potřebný. Je to opravdu krásný horský terain, který líčí průvodce velmi zajímavě. Cena 1 K 60 h.

K posudku „Prvé cesty na Rylskou planinu“. Proti zásadě neodpovídá k posudkům svých spisů nucen jsem tentokrát k malé odvěti.

1. Spis můj „Cesty na Rylskou planinu“ není určen v prvé řadě mládeži studující. Jest to soustavný popis horstva Rylského, jež jsem upravil, aby byl také vhodnou četbou pro mládež studující. Omezení týče se hlavně intimního života mnišského a některých horalských názorů mravních, nikoli horstva samého.

2. Slovo „Ryla“ není bulharské. Ve středověkých spisech píše se Рѣла a zdá se, že „y“ ještě v 16. stol. se vyslovovalo. (Busbeck ku př. 1554 píše Rulla.)* Psáti tudíž „Rila“ pravopisem bulharským nepovažovali jsme s řed. Dobruským za správné.

3. Prof. Bajraktarova líčím jako originálního poctivce, osobu blízkou svému srdci. Viděti v žertech a narážkách mých snahu zlehčovati jeho osobu nebo snad dokonce učitelský stav, je zlomyslnost. Ani řed. Dobruský, univers. docent, ani Stojan Ivanov, dnes okresní náčelník, kterým jsem korekturu posílal, nepojali věc jinak. Bohužel byl to krajan Čech, kterýž úštěpky svými vyprovokoval Bajraktarovu aféru a nepřímo způsobil, že tento hodný, vzácný člověk podlehl nástrahám svých konkurentův a přesazen byl ze Sofie do Čirpanu. Zakročení mé u ministerstva osvěty bylo marné, opravu mou bulharské denníky umlčely.

4. Na Rylské planině nebyl jsem jenom loni (1908), nýbrž také přede dvěma roky (1906), pobyt tu úhrnem 2½ měsíce, takže jsem navštívil a ofotografoval všechny důležité objekty. Dnes chybí mým studiím toliko jediné — nakladatel. Karel Drož.

Poněvadž žádný z členů redakce bulharské hory nezná, byla kniha dána k posudku panu F. Rambouskovi. Uveřejňující příspěp p. řid. K.

* Srv. Jirečkovy „Cesty po Bulharsku“ str. 455.

Drože, pokládáme záležitost pro náš list za ukončenou a prosíme, aby ostatek vyřídili si oba pp. odborníci mezi sebou. *) Redakce.

K. Steinmetz, *Von der Adria zum Schwarzen Drin*. (Zur Kunde der Balkanhalbinsel seš. 6.) Známy cestovatel K. Steinmetz, o jehož pokusech proniknouti do Vysokých Prokletíjí jsme se v našem časopise zmínili, obrátil se k přímořským krajinám albánským a procestoval Malciji Lešit, Matju, Kselu, Lurju a Selitu. Mimo jiné zdařilo se mu zjistiti Lurjská jezera a dostoupiti horu Kunóru 2110 m na hranicích Lurje a Selity. Dostí obšírný popis celé cesty provázen je drobnými fotografiemi, z nichž některé jsou pěkné a instruktivní. Cenu má jako všechny ostatní sešity sbírky „Zur Kunde der Balkanhalbinsel“ (vydáváné drem C. Patschem v Sarajevě) zejména proto, že obsahuje líčení z autopsie a zabývá se krajinami, které pro železniční a parníkové cestovatele jsou nepřístupny.

*

Různé.

V Bernu ustavil se r. 1908 klub turistů, který má účel spojití se v zemskou jednotu s ostatními kluby turistickými ve Švýcarsku.

Nejstarší chata švýcarského alpského klubu, chyše silvrettská, ze které bylo podniknuto Angličany a Švýcary mnoho prvních tur, přešla v majetek sekce Prätigau, která horlivě ji doporučuje pro zimní lyžařský sport.

Několik čísel z pokladní zprávy německého a rakouského alpského družstva za r. 1908. Příjmy bylo M 525.857.64, vydání 503.752.04, tedy přebytek 22.105.60. Největší položku v příjmech činí členské příspěvky M 492.462, pak výnos insertů 21.576.42. Ve výkazu vydání jest zajímavé, že M 259.557.07 bylo věnováno na publikace, tedy skoro 50%. Subvence vyplacené odborům páčí se na M 148.118.59, výdaje správní M 36.760.85.

Pro alpské museum, které zakládá DÖAV., propůjčilo město Mnichov velkou budovu, zvanou Isarlust, spolu se zahradou k ní příslušící. Ústředí DÖAV. určilo z přebytku za rok 1908 M 20.000 jako základní fond musejní; i lze očekávat, že museum bude brzy uvedeno v skutek. Kolik slovanských věcí bude tam asi zařazeno?

*

Spolkové zprávy.

Příští večer odboru, na němž budou promítány nové světelné obrazy, bude spojen s t o m b o l o u ve prospěch české chaty. Večer bude se konati v druhé polovině března. Přesné datum přinesou denní listy. Dary pro tombolu přijímá dr. St. Prachenský v Praze-II., Zderaz, číslo 3.

Valná hromada českého odboru S. P. D. koná se dne 17. března 1909 o 6. hodině večerní v místnostech odboru v Praze-II., Jungmannova tř. 25. Nesejde-li se dostatečný počet účastníků, koná se

*) Pozn. Redakce se informovala u vydavatelstva Ottova zeměpisného atlantu a tu jí bylo řečeno, že v mapách bude zaveden pravopis „Rila“, poněvadž je to bulharský pravopis úřední.

o 7. hod. druhá valná hromada bez ohledu na počet přítomných. Na pořadu: Zprávy o činnosti. Volba funkcionářů. Volné návrhy.

Rakouský Lloyd a Ungaro-Croata poskytují dle Oesterr. Touristen-Zeitung od 1. února 1909 sružení jízdného po Istrii, Dalmacii a do Benátek jen společností nejméně 10členným. Nám dosud nebylo oznámeno nové omezení; upozorňujeme však na ně a poptáme se u ředitelství, vztahuje-li se také na naše členy.

Z Hořic. II. přednáška „Ze Slovanských Alp“ (z přednášek Průmyslového musea podkrkonošského) byla pořádána 19. února t. r. Ženským odborem Vzdělavacího sboru pro dívčí dorost v sále c. k. odborné školy. Při nádherném zařízení školního skioptikonu uplatnily se i nejjemnější odstíny promítaných obrazů, takže posluchačky a posluchači vyjadřovali netajený podiv nad půvabem pohledů ze Slovanských Alp. Ačkoliv nebyla přednáška veřejně oznámena, byla prostorná místnost přeplněna. — Ke zprávě té připojuje redakce přání, aby hořického příkladu bylo následováno také v jiných českých městech.

*

Odbor vydal svým nákladem:

Saviňské Alpy. (Napsal L. Mareš.) Úplný a dosud nejpodrobnější průvodce po Saviňských Alpách se zvláštním zřetelem k Jezersku. Se 2 mapami a 5 ilustracemi. Cena i s dodatkem r. 1902 vyšlým 2 K. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Julské Alpy. Nejpodrobnější průvodce pro každého. S mapou, 7 panoramaty, 3 diagramy a plánem Lublaně. Cena 3 K 50 h, pro členy 2 K 50 h. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze.

Ze Slovanských hor. Bohatě a skvěle ilustrovaný spis se 6 zvláštními přílohami a mnoha obrazy v textu se články J. Čermáka, dra V. Dvorského, dra. B. Franty, dra. K. Chodounského, dra. O. Laxy, dra. St. Prachenského a dra. Vl. Růžičky. V komisi knihkupectví Fr. Řivnáče v Praze. Krámská cena 4 K, skv. váz. 5 K 60 h, pro členy českého odboru slov. alp. družstva 3 K, skv. váz. 4 K 20 h (u pokladníka odboru p. dra. St. Prachenského, zem. adv., Praha-II., Zderaz, č. 3).

Humpolecké lodny

na obleky turistické a lovecké, jakož i jemné modní látky anglické a brněnské doporučuje v největším výběru a levných cenách při dobré jakosti obchodní dům

J. Novák,

Praha, Vodičkova ulice, jedině „u Štajgrů“,
Kolín, Rubešova ulice.

== Vzorky na požádání franko. ==

